

Ücretlilere Vergi İadesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 8.2.1984 Sayı : 18306)

Kanun No.
2978

Kabul Tarihi :
2 . 2 . 1984

Amaç ve kapsam

MADDE 1. — Tam mükellefiyete tabi olup ücret geliri elde edenler; emekli, dul ve yetim maaşı alanlar ile bunların eş ve çocukları ve bakmakla yükümlü oldukları kimselerin; gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükellefleri ile kurumlar vergisi mükelleflerinden (Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesi ile vergiden muaf tutulmuş kurumlar dahil), her bir vesika tutarının 1 000 liradan az olmadığının tevsik edilmesi kaydıyla aşağıda belirtilen mal ve hizmet alımları vergi iadesine tabi tutulur.

- a) Dayanıklı tüketim malları alımları,
- b) Yiyecek, içecek giderleri (sigara ve alkollü içkiler hariç),
- c) İkâmet edilen konuta ait yakacak giderleri,
- d) Giyim giderleri,
- e) Sosyal güvenlik kurumları veya işverenler tarafından karşılanmayan sağlık giderleri,
- f) Eğitim ve öğretim, anaokulu, kreş giderleri,
- g) Vekâlet ücretleri.

Yukarıda sayılan mal ve hizmet alımları fatura, serbest meslek makbuzu, fatura yerine geçen işletme vergisine ait perakende satış vesikası, kamu idare ve müesseseleri tarafından verilen belgeler ve birden fazla bağımsız bölümü muhtevi binalarda münhasıran ortak yakacak giderlerinden müstakil birim başına isabet eden gideri gösteren belgelerle tevsik edilir.

Vergi iadesi konusuna giren mal ve hizmet çeşitlerini tespit etmeye, bunların kapsamını genişletmeye ve daraltmaya, birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan tam mükellefleri kanun kapsamına almaya ve kapsam dışına çıkarmaya, iade usul ve esaslarını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

İadeye esas alınacak tutar

MADDE 2. — Vergi iadesine esas alınacak tutar, mal ve hizmet alımlarının gerçekleştiği ayda elde edilen net ücret gelirini aşamaz.

Gerçek ücretlerde net ücret geliri, vergiye tabi olsun olmasın ücret toplamından emekli aidatı, Sosyal Sigorta primleri, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve benzeri kamu kurumları için yapılan kesintiler ve vergiler düşüldükten sonra kalan tutardır.

Götürü ücretlerde net ücret geliri, hizmet erbabının götürü olarak tespit olunan safi ücretinden tarh edilen gelir vergisi indirildikten sonra kalan tutarın onikide biridir.

Hesap ve oranlar

MADDE 3. — Vergi iadesi aylık olarak hesap edilir.

Hesaplama 2 nci madde hükmü dikkate alınarak mal ve hizmet alımları tutarına aşağıdaki oranların uygulanması suretiyle yapılır.

30 000 liraya kadar olan mal ve hizmet alımları için % 10,

30 000 lira ila 100 000 lira arasındaki mal ve hizmet alımları için, 30 000 liraya kadar % 10, aşan kısım için % 5,

100 000 lirayı aşan mal ve hizmet alımları için : 100 000 liraya kadar % 6,5, aşan kısım için % 2,

Bu maddede yazılı tutarları ve oranları bir misline kadar artırmaya veya artırılmış tutar ve oranları yukarıda yazılı sınırlara kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Vergi iadesinde usul ve esaslar

MADDE 4. — Gerçek ücret geliri elde eden hizmet erbabı bir ayhık mal ve hizmet alımlarına dair vesikaları ve bunların dökümünü gösteren bir bildirimini ertesi ayın ilk yedi günü içerisinde ücretleriyle ilgili gelir vergisi tevkifatını yapmakla sorumlu olan gerçek veya tüzelkişilere bildirirler.

Sorumlu işveren ücretlinin beyanlarını esas alıp azamî sınır ve oranlar hakkında bu Kanunda yer alan hükümleri gözönünde bulundurarak hak edilen iade tutarını hesaplar.

İşveren bütün ücretlilerinin bir ay içinde hak ettikleri toplam vergi iadesini bir «Vergi İade Beyannamesi» ile ertesi ayın yirminci günü akşamına kadar muhtasar beyannamelerini verdiği vergi dairesine bildirir.

Vergi iadesinin ödenmesinde üçer aylık dönemler esas alınır. Birinci dönem, Ocak - Mart aylarını, ikinci dönem Nisan - Haziran aylarını, üçüncü dönem Temmuz - Eylül aylarını, dördüncü dönem Ekim - Aralık aylarını kapsar.

Vergi dairesi, bir dönemin Vergi İade Beyannamelerine göre çıkan iadeyi, dönemi takip eden ikinci ayda işverene öder.

İşverenlerce alınan vergi iadesi, iadenin alındığı tarihten itibaren en geç on gün içinde hak sahiplerine nakten ödenir. Bu süre içinde ödenmeyen vergi iadeleri müteakip ilk işgününde vergi dairelerine geri verilir. Bu suretle ödenemeyen vergi iadeleri altı ay içinde başvurmaları şartıyla ücretlilerin kendilerine veya kanunî mirasçılarına yapılır.

İşverenlerin vergi iadesi ile ilgili işlemleri ölüm, iflas, tasfiye ve mücbir sebeplerle yerine getirememeleri veya bu Kanundan doğan mükellefiyetlerini zamanında ve tam olarak yerine getirmemeleri sebebiyle hak sahiplerinin alamadığı vergi iadeleri altı ay içinde başvurmaları şartıyla kendilerine ödenir.

Genel bütçeye dahil dairelerde çalışan ücretlilerin vergi iadesi ilgili dairelerce; emekli, dul ve yetimlerin vergi iadesi ise maaş aldıkları sosyal güvenlik kurumlarınınca gerçekleştirilir.

Götürü usulde vergilendirilen ücretliler bir ödeme dönemine ait vergi iadesi için ertesi ödeme döneminin ilk ayında mal ve hizmet alımlarına ait vesikalar ve bir Vergi İade Beyannamesi ile birlikte bağlı oldukları vergi dairesine başvururlar. İade edilecek meblağ vergi dairesince hesaplanır ve takip eden ay içinde ücretliye ödenir.

Vergi iadesine ait bildirimler ile Vergi İade Beyannamesinin şekli ve muhtevasına ait hususlar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

Muhafaza ve ibraz mecburiyeti

MADDE 5. — İşverenler iadeye konu mal ve hizmet alımlarına ait vesikalarla iadeyle ilgili her türlü belgeleri iadenin yapıldığı yıldan başlayarak 5 yıl süreyle muhafaza etmeye ve yetkili makam ve memurların talebi üzerine bunlara ibraz etmeye mecburdurlar.

Bu Kanunun uygulanmasında sosyal güvenlik kurumları da işveren olarak kabul edilir.

Müeyyideler

MADDE 6. — Aşağıdaki hallerden birisiyle haksız yere vergi iadesine sebebiyet verilmesi durumunda, iade edilen bu meblağ üç kat cezası ile birlikte müsebbiplerinden geri alınır.

- a) Vergi iadesine hak kazananların bilerek sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı vesikalar kullanmaları veya vesikaları tahrif etmeleri;
- b) İşverenlerin gerçek dışı Vergi İade Beyannamesi düzenlemeleri;
- c) İşverenlerin azamî sınır ve oranlar konusundaki hükümlere aykırı olarak iade hesaplamaları;
- d) Beşinci madde hükmüne uyulmaması;

e) İşverenlerin ücretiyle ödemedikleri vergi iadesini süresinde vergi dairesine yatırmamaları;
Halinde bu tutarlar üç kat cezası ile birlikte geri alınır.

Bu Kanundan doğan mükellefiyetlerini zamanında ve tam olarak yerine getirmeyen işverenlere, vergi daire-
sinde o işverene ait işyerleri ücretlilerine ödenen meblağın iki katı tutarında ceza kesilir.

Birinci fıkranın (a) bendinde açıklanan fiillerin tekrarı halinde vergi iadesine hak kazananlar vergi
iadesi hakkından bir daha faydalandırılmaz.

6183 sayılı Kanunun uygulanacağı haller

MADDE 7. — İşveren veya vergi iadesine hak kazananlarca bu Kanun hükümlerine göre vergi dairesine
geri verilmesi gereken vergi iadesinin ve ödenmesi gereken cezaların tahsilinde Amme Alacaklarının Tahsil
Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Vergi Usul Kanunu ile Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanununun uygulanacağı durumlar

MADDE 8. — Bu Kanunda geçen terimlerin anlamında tereddüde düşülmesi halinde 4.1.1961 tarihli ve
213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 31.12.1960 gün ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 3.6.1949 gün ve 5422
sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun ilgili maddelerine başvurulur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre incelemeye yetkili olanlar bu Kanuna göre yapılacak vergi iadesi
konusunda da denetim yapmaya yetkilidirler.

Ödenek ve gider kaydı

MADDE 9, — Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili gerekli bütün işlemleri yapmaya ve bu işlemlerin ger-
çekleşmesi amacıyla yeterli tutarı bütçede mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek ve gider kaydettir-
meye, Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanun hükümlerine göre vergi iadesinden faydalanacakların, Ocak - Şu-
bat - Mart 1984 aylarına ilişkin olarak, 4 üncü maddeye göre vermeleri gereken bildirimini 7.4.1984 tarihine
kadar vermeleri halinde bu aylara ilişkin olarak hakedecekleri vergi iadeleri kendilerine ödenir.

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun 1.1.1984 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Türkiye Büyük Millet Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
1	25	408
	30	510,516:517,550:570,581:584

I - Gerekçeli 10 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 uncu Birleşim tutanağına bağ-
lıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/445.